

בש"פ 9576/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט העליון

בש"פ 9576/16

לפני: כבוד השופט ע' ברון

המערערת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
(כב' השופט ר' וינוגרד) במ"ת 8228-11-16 מיום
8.12.2016

תאריך הישיבה: ט' בכסלו התשע"ז (9.12.2016)

בשם המערערת: עו"ד חיים שוייצר

בשם המשיב: עו"ד אריאל עטרי

מתורגמנית בית המשפט: גב' חיה פיקרד

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ר' וינוגרד) במ"ת 8228-11-16 מיום 8.12.2016, שבה הורה על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בישיבת "נתיבות עולם" בתנאים ובערבויות. בית המשפט עיכב את ביצוע החלטתו לבקשת ב"כ העוררת עד להיום, בשעה 12:00, על מנת לאפשר הגשת ערר. ערר אמנם הוגש והוא כאמור נושא החלטה זו.

2. ברקע הדברים כתב אישום שהוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים ביום 3.11.2016 נגד המשיב, יליד 1982.

כתב האישום מייחס למשיב ביצוע מעשים מגונים באחייניתו ילידת 2006 וחברתה ילידת 2005, זאת ביום 26.10.2016, לאחר שהשתיים הגיעו לביתו לסייע לו בעבודות הבית בעת שרעייתו מצויה בבית הוריה לאחר לידה. על פי המתואר בכתב האישום המשיב דגדג את המתלוננות, הרים את אחת מהן והפך את גופה כך שהחציאת שלבשה התרוממה ואז הצמיד את פיו אל איבר מינה מעל גרבוניה. לאחר מכן הכניס את המתלוננות לחדר לקפל כביסה, נתן להן סוכריות, ואמר שכאשר יסיימו יעשה להן עיסוי. בהמשך הורה לבנותיו שלו, לצאת מן החדר ונעל אותו במפתח. חרף התנגדותן של המתלוננות כפה עליהן לשכב על המיטה שבחדר, הוציא את חולצותיהן מהחציאות, הכניס את ידיו מתחת לחולצות ומרח משחה על גבן. בשלב זה צילם את המתלוננות באמצעות טלפון נייד. עוד נטען כי המשיב הרים את חציאתה של אחת המתלוננות וחיכך את ידו על ישבנה מעל הגרבוניה. לאחר מכן הרים את החציאת של האחרת וניסה להפשיל את גרבוניה. כל אותה עת ניסו בנותיו של המשיב לנסות ולהיכנס אל החדר הנעול, עד שבשלב כלשהו קם המשיב מן המיטה, פתח את דלת החדר, נתן למתלוננות סוכריות נוספות והן יצאו את החדר.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, העוררת הגישה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו. בדיון שהתקיים בבקשה ביום 8.11.2016, הסכים בא כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה - הגם שהצביע על חולשה ראייתית לטעמו במספר נושאים שפירט. המסוכנות הנלוות לאישומים היא סטוטורית ואינהרנטית לעבירות המיוחסות למשיב.

4. בהחלטתו שניתנה בתום אותה ישיבה ציין בית המשפט כי "דרך ביצוע המעשים מצביעה על מסוכנות כלפי קטינים, על תכנון מוקדם, ועל ניסיון לפתות את הקטינות בדרך של מתן דברי מתיקה כדי שהמשיב יוכל לבצע את זממו. נראה שרק העובדה שבנותיו של המשיב שבו וניסו להיכנס אל החדר הביאה לכך שהמעשים הפסיקו." עם זאת, חרף חומרת המעשים המיוחסים למשיב ומסוכנותו ועל מנת לבחון אפשרות של חלופת מעצר, הפנה בית המשפט את המשיב לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן "כדי שניתן יהיה לדעת איזו חלופה תיסכון בעניינו של המשיב."

5. בתסקיר מיום 20.11.2016 העריך שירות המבחן כי "קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פוגעת מצידו של המשיב." כן ציין כי באותו שלב לא הוצעה חלופת מעצר עבור המשיב, ולא בא בהמלצה על שחרורו. ביום 1.12.2016 ניתן תסקיר משלים בעקבות חלופה שהוצאה על ידי המשיב - שהות במסגרת של מעצר בית בישיבת "נתיבות עולם" בירושלים, תחת פיקוחו של מנהל הישיבה מר אריה אלמלם ובפיקוח משני של מר שמעון מלכה. שירות המבחן, לאחר שנפגש עם השניים ובחן את החלופה, מנימוקים שפירט ועוד אזכירם בחלקם, קבע כי "החלופה שהוצעה אינה מתאימה ואין בה כדי לאיין את הסיכון הגבוה להישנות התנהגות פוגעת."

6. משניתנו התסקירים התקיים דיון בבית המשפט המחוזי ביום 8.12.2016, שבסופו ניתנה החלטה שהיא נושא הערר. לדיון זה התייצב מר אריה אלמלם, מנהל המסגרת "נתיבות עולם" והשיב לשאלות בית המשפט ובא כוח העוררת.

7. בית המשפט, בהחלטה שניתנה בתום הישיבה סבר כי חלף העובדה ששירות המבחן קבע אחרת, ניתן להורות על שחרור המשיב לחלופה המוצעת. בקבעו כך, ציין בית המשפט כי שירות המבחן לא פסל את עצם שחרורו של המשיב לחלופת מעצר כלשהיא, אלא שלא מצא את החלופה שהוצעה כמתאימה. ואולם, כך בית המשפט, מהסבריו של מנהל המסגרת כפי שנשמעו מפיו "עולה כי מדובר לכאורה בתמונה עובדתית שונה מעט מזו שהציג שירות מבחן." ועוד ציין בית המשפט כי מדובר בחלופת מעצר שהוכרה כמתאימה גם במסגרת הליכים נוספים. סופו של דבר, כפי

שצוין, הורה בית המשפט המחוזי על שחרורו של המשיב למעצר בית מלא בישיבת "נתיבות עולם" בירושלים, תחת פיקוחם של אריה אלמלם ושמעון מלכה, בתנאים ובערבויות כפי שפורטו.

8. בערר דנן, טוענת העוררת כי נפלה שגגה תחת ידי בית המשפט המחוזי משהורה על שחרור המשיב לחלופת מעצר, וזאת על אף מסוכנותו הגבוהה העולה מן המעשים המיוחסים לו בכתב האישום והן לנוכח האמור בתסקירי שירות המבחן בעניינו. כן הדגישה העוררת כי דרושים נימוקים כבדי משקל לסטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן וכאלה לא קיימים. בא כוח המשיב מצידו טוען כי עמדת שירות המבחן אינה חזות הכל מה גם ששירות המבחן לא שלל אפשרות של חלופת מעצר בעניינו של המשיב; ובמיוחד הדגיש בא כוח המשיב כי במקום שבו שוכן המוסד "נתיבות עולם" היא החלופה המוצעת, פעל בעבר מוסד אחר תחת הנהלה אחרת. בקשר עם אותו מוסד קודם אמנם התעוררו בעיות בעבר, אך היום המצב שונה. לעמדתו של בא כוח המשיב, שירות המבחן לא נתן דעתו לשינויים הללו ואילו בית המשפט התרשם באופן בלתי אמצעי ממנהל המסגרת מר אלמלם, ויש ליתן משקל להתרשמות זו ולהחלטה שניתנה בעקבותיה. כל אחד מבאי כוח הצדדים היפנה לפסיקה שלעמדתו תומכת בגישתו.

9. לאחר שעיינתי בחומר שלפניי והוספתי ושמעתי את טיעוני הצדדים, אינני סבורה כי בשלב זה ניתן להותיר על פניו את ההחלטה לשחרורו של המשיב לחלופה המוצעת. בתסקיר המשלים מפרט שירות המבחן שורה של ממצאים ביחס למסגרת של ישיבת "נתיבות עולם" שכל אחד מהם, לא כל שכן המצבור שלהם מצביעים על כך שהמקום כפי שמתואר אינו יכול לשמש אכסניה לשהות ופיקוח של המשיב כחלופת מעצר, ודי אם אמנה מקצת מהכשלים שפורטו: הישיבה אינה מפוקחת על ידי גורם מוסדי כלשהו; העצורים המופנים למסגרת נחשדים בעבירות קשות וחמורות, בעוד מסגרת הישיבה והתנאים בה אינם מתאימים לרמת הסיכון הנשקפת מהם; קיימת אי בהירות לגבי בעלי התפקידים בישיבה; העובדה כי אריה אלמלם - שהציג עצמו כמנהל המסגרת, מפקח כיום בישיבה על אדם שנמצא במסגרתו בתנאי מעצר, ומציע בנוסף לפקח על העצור הנדון ועל עצור נוסף - מעלה שאלה לגבי אפקטיביות הפיקוח; ובנוסף לכך, המסגרת שוכנת בלב שכונת מגורים צפופה וברוכת ילדים (שכונת מאה שערים בירושלים), דבר המעלה חשש לחשיפת ילדים לחשודים בעבירות מין כלפי קטינים, כבמקרה דנן.

10. קיים פער לכאורה בין תיאורים אלה שפורטו בתסקיר המשלים לבין דברים שהשמיע מנהל המסגרת, מר אלמלם, משנחקר בבית המשפט. יתכן שכך, משום שהערכת שירות המבחן נסמכת, בין היתר, על בדיקות שנערכו בעבר; ואילו, לטענת בא כוח המשיב, מאז חלו שינויים במקום שיש בהם לשנות מן התמונה. ואולם עניין זה דורש בירור - ודומה כי יש מקום לתסקיר משלים נוסף שישוב ויבחן את התאמת המוסד כיום לקליטת המשיב ושהותו שם בפיקוח עליו. לנוכח המעשים המיוחסים למשיב ומסוכנותו, וטרם שניתן תסקיר משלים נוסף בהינתן הדברים שפורטו בתמצית לעיל, אינני סבורה כי ניתן בשלב זה לומר שהמסגרת המוצעת יכול שתיתן מענה למסוכנות הנשקפת מן המשיב.

11. הערר מתקבל איפוא והמשיב יותר במעצר עד תום ההליכים. עם זאת, אני מורה על תסקיר משלים נוסף שייתן דעתו לפערים העולים מן התמונה כפי שהוצגה בפני בית המשפט על ידי מר אלמלם בנוגע למסגרת לבין אלה כפי שקיבלו ביטוי בתסקיר. פרוטוקול הדיון מיום 8.12.2016 ימסר בידי שירות המבחן. התסקיר המשלים הנוסף יינתן בתוך 20 ימים, ויובא בפני בית המשפט המחוזי שישוב ויבחן את הדברים לנוכח האמור בתסקיר וייתן החלטה בהתאם. עם זאת יוער כי ככל שהתמונה המצטיירת מן התסקיר המשלים הנוסף תהיה כמו זו העולה מן התסקיר מיום 1.12.2016, לא ניתן יהיה בשלב זה לשחרר את המשיב לחלופה המוצעת.

ניתנה היום, ט' בכסלו התשע"ז (9.12.2016).

שׁוֹפֵט